

به نام خدا

تاریخ لباس اروپا

جلسه پنجم:

ایتالیای قرون وسطی یا گوتیک

دوران شکوفائی هنر گوتیک

- زمان بین سقوط رُم و سقوط قسطنطنیه
- سدهٔ دهم و یازدهم تا پانزدهم میلادی

بلیاد

یکی از پوشش های اصلی ،تونیکی آستین بلند تا روی پا می پوشیدند.

پالیوم

پوششی از روی بلیاد که به شکل ردا بود که از روی شانه ها به جلو می آمد و با قلاب یا سنجاق سینه بزرگ بسته میشد.

از قرن یازدهم مردان و زنان یکسان از بلیاد و پالیوم استفاده میکردند.

مردان جوراب شلواری می پوشیدند که در بالا با کمر بند و از زانو به پایین با بند جوراب به شکل ضربدری بسته میشد.

چینز

زیر پیراهنی از ابریشم و کتان و پشم که در جلوی گردن و مچ دست برودری داشت و با دکمه بسته میشد.

در قرن سیزدهم بلیاد مردان به سر زانو رسید سپس باز کوتاه شد و پایینتر از کمر رسید و بدون کمر بند پوشیده شد .

پارچه های کتان لطیف ، مخمل و زربفت در رنگهای قرمز نارنجی ، سبز ، آبی و بنفش متداول بود.

لباس ویژه عزاداری، ردایی سیاه با نوارهای سفید بود .

مردان و زنان خرقة ای گشاد، ولی زیبا و مجلل داشتند که نوع مردانه از جلو یا پشت لباس درز داشت و از سر پوشیده میشد و نوع زنانه دنباله بلندی در پشت دامن داشت.

چاپرن

مردان باشلقی بر سر می گذاشتند که چاپرن نامیده میشد. چاپرن دنباله ای بلند داشت که آن را پشت سر رها می کردند یا مثل شال به دور گردن یا بازوها می پیچیدند.

لیری پایپ

به دنباله بلند چاپرن لیری پایپ می گفتند.

راندلت

عمامه ای که از روی باشلق گذاشته میشد و لیری پایپ به دور آن پیچیده میشد.

در قرن چهاردهم ، پیراهن ساده و بدون درز کمر زنان تبدیل به پیراهنی با بالاتنه چسبان و دامنی بلند و پرچین و دنباله دار شد و لباسهای چند رنگ در این قرن مورد استفاده قرار میگرفت.

کورشف

پوشش سر زنان در قرون وسطی پارچه ای بود به شکل مستطیل یا نیمدایره که روی سر می انداختند و تا شانه و یا پایینتر را می پوشاند که به آن کورشف یا ویمپل میگفتند. در سده بعد، چانه بند متداول شد. موها را با سربندهای تور تزئین میکردند.

هنین

کلاهی بلند و مخروطی شکل

اسکافیون

نوع بسیار زشتی از کلاه زنان که کلگی آن دو شاخه بود

پولینز

پای افزار مردان و زنان ، از چرم نرم با پنجه ای تیز بود و تا مچ پا را می پوشانید از مخمل بنفش یا قرمز مایل به نارنجی و طلایی می دوختند و با برودری های رنگین و نوارهایی از طلا و سنگهای گرانبها آراسته میکردند. پنجه کفش مردان روز به روز طویل تر و توپُر میشد تا جایی که سرپنجه را به وسیله زنجیری زیبا و نازک به زانو وصل میکردند و به این کفش پولینز میگفتند.

چاپین

یک کفش چوبی که در ونیز رواج داشت قطر پاشنه آن زیاد بود و روی آن نقاشی و کنده کاری میشد.

مردان و زنان از دستکش چرمی و آغشته به مواد معطر استفاده میکردند. مردم متشخص، دستمالی از پارچه های ظریف و زیبا به دست داشتند. از بادبزن با پرهایی از طاووس، طوطی و شتر مرغ که درون دسته ای از عاج یا طلای جواهر نشان کار گذاشته میشد استفاده میکردند. از کمر بند کیسه پول در کمر استفاده میکردند. ساخت آئینه از شیشه در مقیاس بازرگانی، ابتدا در سده چهاردهم در ونیز آغاز شد. مشخصه این دوران، پارچه هایی با نقش گل و بته دار است که در تمام پارچه ها تکرار میشد و در زمینه طرح های لباس در اوج شکوفایی بود و تاثیری ژرف بر پوشاک سراسر اروپا گذاشت. در قرون وسطی، حدود استفاده از پوشاک پرتجمل و گرانبها به موقعیت اجتماعی اشخاص بستگی داشت و بهای لباس، دکمه، کمر بند، جواهر، پوست و نیز طول دنباله لباس، به وسیله قانون در محدوده هزینه های شخصی تنظیم میگردد و این قانون تا اوایل سده شانزدهم پابرجا بود.